

Gør Det Selv

SVÆRHEDESGRAD:

Du skal vide, hvad du gør, ellers bliver resultatet aldrig godt. Men så er det ikke rigtig svært – det er bare et stort og tungt arbejde.

TIDSFORBRUG:

Sæt hellere en uge af ferien af.

PRIS:

Cirka 8000 kroner for 34 m²

Fliseterrasse

med granitkanter

Du skal være sikker i din sag, når du anlægger en fliseterrasse med kanter af granitsten efter opskriften her. Terrassen vil nemlig blive liggende lige så flot, jævn og nem at holde fri af ukrudt og alger de næste mange år.

Det kan næsten lyde for ensformigt at lægge en terrasse af kvadratiske betonfliser i sin have, men det er der nu god mening i.

Ikke mindst når du gør arbejdet helt rigtigt. Så har du nemlig terrasse for resten af livet, og så er det jo rart, at den ikke er anlagt efter et enkelt års nyeste

modetrend. Men ved at kante dine fliser med to rækker enkle chaussesten giver du terrassen rigeligt med personlighed uden at binde den til et modelune, og så er der også plads til møbler og krukker.

Når du har valgt din belægning, skal du finde den rette placering. Tilpas tæt på huset, diskret i forhold til naboer, med

sol og skygge og læ for vinden. Det kan godt betale sig at give overvejelserne tid nok og prøve forskellige placeringer af over en rum tid, for når først du har anlagt din terrasse, bliver den liggende. Har du fulgt opskriften på siderne her, vil hverken regn, frost eller myrer skubbe den ud af facon de første mange år.

Det svære arbejde ligger faktisk i at bygge den solide og nøjagtige bund. Derefter er det næsten sjovt at lægge fliserne og sætte kanten.

Terrassen lægger vi i et hjørne af haven, hvor der ikke er for meget vind.

To vidt forskellige sten

Terrassen spiller på modsætningen mellem de regelrette betonfliser og borten af groft tilhuggede granitsten.

Mange foretrækker en enkel og regelret belægning på terrassen – dels fordi det er meget lettere at stille møblerne på en plan flade, dels fordi der kommer rigeligt med liv og variation gennem de ting, der bliver stillet på terrassen, så

et spraglet mønster bliver for meget. Her skaber vi rammer for livet ved at anlægge terrassen med kvadratiske, støbte fliser, og så sikrer vi lige tilpas spræl ved at kante fliserne med de to rækker groft tilhuggede granitsten.

De varierede chaussesten danner en fin overgang mellem græsset og de helt regelrette betonfliser.

Fugerne lukkes med fugesand, som lukker af for græs og ukrudt.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

- Stabilgrus (0-32 mm)
- Læggegrus (0-8 mm)
- Fliser (50 x 50 cm)
- Chaussesten (10 x 10 cm)
- Fugesand (0-4 mm)

Materialerne her er fra IBF, se mere på www.ibf.dk

Specialværktøj

- Nivelleringsapparat/laservaterpas
- 2 lange vandør
- Retskinne/langt vaterpas
- Pladevibrator, 80 kg
- Brolæggerstang eller -jomfru
- Klaphammer
- Vinkelsliber

Sten i tonsvis

Hold styr på de mange tons jord, sten og grus fra første færd.

Din have ligner en nedlagt grusgrav, før terrassen er færdig, hvis arbejdet ikke planlægges godt.

Du skal have en plan med den jord, du graver af. På terrassen her stod vi med 7 m³ jord; det kører du ikke lige væk på en trailer. Vi lejede en container og afleverede den til genbrug. Fliser, sten, grus og sand fik vi bragt helt ind i haven. Udgiften opvejes rigeligt af de mange sparede ture med trillebør.

Gruset lægges på store plader, så det er nemt at skovle op – og nemt at rydde væk til sidst.

Mærk op og grav af

1 Gå systematisk frem, når du **mærker op**. Her begynder vi med at slå en pind i jorden, hvor forkanten af terrassen skal ligge: 5,2 meter fra hækken. Det svarer til 10 fliser og to rækker chaussesten i forkanten. Der skal ikke være bort ved hækken.

2 Så trækker vi en snor mellem to nye pinde, igennem den første pind 5,2 m fra hækken – parallelt med facaden på et skur, som terrassen skal flugte med. Vores snor markerer terrassens forkant. Den første pind fjernes, den vil bare være i vejen senere.

3 Så markeres siderne. Først siden langs skuret, vinkelret på snoren ved forkanten. Den markeres også med en snor mellem to pinde, sat så langt ude, at de ikke er i vejen ved arbejdet. Den anden side sættes 6,4 m væk: 12 fliser og fire sten.

4 Græsset stikkes og fjernes til et par centimeter uden for snorene, så du er sikker på at få skabt en god bund overalt.
TIPS: Læg tørvene for sig, så er det lettere at slippe af med tørv og muld. Både hvis du bruger det selv, og hvis du skal af med det.

5 Nu skal vi have styr på højden. Vi har lejet et nivelleringsapparat, der letter arbejdet meget, men du kan også markere højden med snore i en given højde over den planlagte overflade på fliserne. Terrassen får et fald på 1 cm pr. m og slutter i græshøjde.

6 Grav så præcist som muligt af, da der ikke er grund til at løsne fast bund. Vi graver ned til 20 cm under den planlagte overflade, hvor al muld er væk, og retter af.
TIPS: Lav tidligt nogle fikspunkter i rette højde, så du har dem at styre efter.

Byg en præcis bund

Den vigtigste del af en flisebelægning er alt det, der foregår i det skjulte.

Du er begyndt ved at fjerne mulden, så du bygger på en stabil råjord. Nu skal du dels bygge en meget solid bund, dels skabe en flade, som fliserne kan lægges på og uden videre ligge helt rigtigt.

Denne bund består af to lag. Nederst det tykke, meget solide lag af stabilgrus: grus med sten op til 32 mm. Den store forskel i kornstørrelse gør laget meget formstabil. Til gengæld er det umuligt at rette præcist af, så oven på det lægger du 3-5 cm grus med op til 8 mm store korn. Overfladen af det skal rettes præcist af, og her bruger du en rigtig smart teknik, hvor to lange vandrør styrer arbejdet.

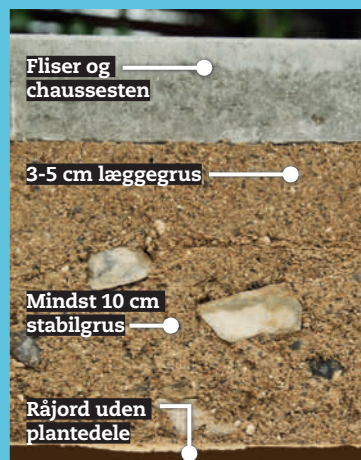
VIGTIGT

Lad dig ikke lokke til at lægge fiberdug under terrassen for at undgå ukrudt. Dugen får fliserne til at ligge løsere, og ukrudtet skyldes frø, der kommer ovenfra.

Lag på lag

Fliser og sten sættes i grus, der ligger på grovere grus.

For at få din terrasse til at holde sig i ro i mange år må du fjerne al muldjord og opbygge en solid bund af stabilgrus med op til 4 cm store sten. På den lægger du et 3-5 cm tykt lag af læggegrus med finere korn, og først derefter lægges fliserne.

1 Stabilgruset køres ud og fordeles på råjorden. Vi har gravet, så der skal være godt 10 cm af den grove blanding, og den kører vi på og komprimerer i to omgange. Ved allerede at komprimere efter de første 5-6 cm sikrer vi, at også jorden er kompakt.

3 Læggegruset fordeles og stampes let – det må ikke komprimeres for hårdt, for det skal være med til at fylde fugerne nedefra. Og nu tager du et par jernrør, som skal hjælpe dig til at trække overfladen præcist af, og graver dem ned i hver sin rille.

5 Nu kan du rette læggegruset millimeterpræcist af ved at trække en retskinne eller et langt vaterpas gennem det, mens den følger dine rør. Gruset stritter imod, så du kører skinnen fra side til side, så den ligesom skærer gruset af, evt. ad flere gange.

2 Vi komprimerer med en 80 kg pladevibrator, som er tung nok til de belægnings, der ikke kører biler på. Ret evt. til med en rive, og køр en gang ekstra, så stabillaget er tæt på plant. Er gruset for tørt, vandes det let, så det pakker bedre.

4 Rørene rettes på plads ved at klemme grus ind omkring dem, til deres overflade ligger præcis flisetykkelsen lavere end den planlagte overflade på terrassen. Husk det vigtige fald, der leder regnvand væk fra belægningen.

6 Rørene fjernes, og renden fyldes med grus, som gattes ud.
TIPS: Er din terrasse så bred, at du ikke kan trække det hele af på en gang, så lad røret tættest på midten ligge, så skal du kun lægge et enkelt rør for at rette næste del af.

Læg fliserne først

Du har nu så præcis en bund at lægge dine fliser på, at de blot skal lægges ud, så er terrassen færdig – næsten.

Det vigtigste er at få de tunge fliser lagt på det rigtige sted i første hug, så du ikke ødelægger din fine bund. Teknikken er at lade dem støtte på nabofliserens kant og vippe dem roligt ned på plads.

Når du får taget, lander flisen, så der er en fuge på 3 mm ind til nabofliserne, hjulpet af små knopper på fliserens kanter. Det er helt perfekt – så er der nemlig lige præcis nok plads til at skabe de tætte fuger, som holder vandet ude og gør det svært for ukrudtsfrø at spire.

Hele første række lægges med støtte på retskinnen.

1 Den første flise vippes på plads med støtte på en retskinne. Skinnen lægger vi her 20 cm fra snoren, der markerer terrassens kant, og så sætter vi et mærke 20 cm fra den anden snor, så der bliver plads til de to rækker chaussesten på begge sider.

2 De resterende fliser vippes ned på samme vis: Du placerer flisen det rette sted med en kant presset ind mod retskinnen – og senere mod naboflisen – og vipper den ned, mens du holder fast, så den ikke glider for tidligt. Tjek, at der dannes en 3 mm fuge.

Sæt så kanten

Så er det tid til de meget mere levende chaussesten, som vi sætter i to rækker rundt langs de tre sider af terrassen.

De varierer i størrelse og form, så her kan du ikke bare vippe dem ned på en plan bund. Du må banke hver sten ned i omtrent den rette dybde. Tilsvarende må du forsøge dig med flere sten for at finde dem, der passer bedst sammen og giver pæne fuger. Stenene måler fra 8 til 10 cm, så fugerne må være klart bredere end mellem de støbte fliser.

Til sidst fyldes fugerne omhyggeligt. Er de løse, skrider hele terrassen ofte på få år, og du kan ikke bruge strandsand – der skal være korn i mange størrelser, så de pakker sig sammen til en fast masse.

1 Læg en bunke chaussesten op på betonfliserne, så du har nogle at vælge imellem. Stenene er jo et naturprodukt og varierer en hel del. De er også lidt højere, så du må lige kradse lidt i gruset, så du kan få dem ned i den rigtige højde.

2 Vælg stenene ud, og bank dem stille på plads med en klaphammer. Tag dig tid til at vende og dreje hver sten, så du får sat to pæne rækker, som stikker omkring en centimeter højere op end fliserne her i første omgang.

3 Fyld fugerne løst, og bank stenene nedad med en lang planke som mellem-læg. Det kan godt tage lidt tid, men det giver prikken over i'et, at de ligger i plan med fliserne, efter at du til sidst har kørt hele terrassen over med vibratoren.

Helt præcist rammer vi ikke styresnorene – det er stenene alt for varierede til.

4 Mellem stenene og ud til græsset fyldes næsten op med læggegrus. Til sidst fejes lidt fugesand ned til at lukke tæt. **TIPS:** Mellem græs og chaussesten kan du sætte et kantbånd af hård plast, som kan forhindre græsset i at vokse ind i fugerne.

Fej mere fugesand i fugerne de næste uger, men lad det ikke ligge, det giver misfarvninger.

5 Nu skal fugerne lukkes helt, så der ikke trænger vand ned og svækker bunden. Fej fugesand diagonalt frem og tilbage, til fugerne er fyldt op, fej det løse af, og kør over terrassen med pladevibratoren forsynet med sål, så kanterne ikke skades.

3 Du kan skære fliserne til med en vinkelsliber med diamantklinge. Husk briller og høreværn – og handsker, for det flyver med små, skarpe korn. Flisen skal ligge stabilt, mens du skærer, enten på et par brædder eller i noget grus.

4 Vi banker fliserne lidt på plads med en brølæggestang med en plankestump, så flisen ikke knækker. Når hele belægningen er klar, kører vi den over med pladevibratoren med en mellemsål, så stenene rettes ind, og fugerne lukkes tæt.

Dato: 20/4-2011

Faktura

No. **01552**

PROJEKT: **Fliseterrasse 5 x 6,4 m**

Materialer:		
Fliser, 50 x 50 cm	3500,00	
Chaussersten 8-10	2500,00	
Grus og sand	2000,00	
Arbejds løn ifølge tilbud:		
40 timer a 450,00	18.000,00	
Vi sparede		26.000,00

Arbejds lønnen er skønnet efter tilbud fra en håndværksmester.
Alle priser er med moms.

Den solide bund og de tætte fuger sikrer, at terrassen ligger flot og er nem at holde de næste mange år.

